

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Chelmie**

**INFORMACJA
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO MIASTA SIEDLISZCZE
ZA 2023 ROK**

INFORMACJA

o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Siedliszcze za 2023 rok

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chełmie działając w oparciu o Ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.) prowadził działalność kontrolną, badawczą, opiniodawczą i profilaktyczną w ramach szeroko pojętej promocji zdrowia oraz zadań określonych w Narodowym Programie Zdrowia.

Realizując powyższe zadania inspekcja sanitarna powiatu chełmskiego przedstawia w niniejszej informacji ocenę:

- sytuacji epidemiologicznej,
- warunków zdrowotnych środowiska bytowania człowieka (komunalne, żywieniowe, środowiska pracy, nauczania i wychowania),
- działalności opiniodawczej i kontrolnej nadzoru zapobiegawczego,
- działalności w zakresie edukacji zdrowotnej społeczeństwa.

I. Sytuacja epidemiologiczna miasta Siedliszcze

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chełmie podobnie jak w poprzednich latach stale monitorował sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na nadzorowanym terenie. Po weryfikacji przeprowadzana była analiza występowania zgłoszonych zachorowań. Polska uczestniczy w koordynowanych przez WHO globalnych programach eliminacji odry i różyczki oraz eradykacji poliomyelitis. W związku z tym utrzymywana jest wzmożona gotowość do podjęcia działań w przypadku podejrzenia zachorowania na te choroby. W ramach zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych przeprowadzane są dochodzenia epidemiologiczne, mające na celu unieszkodliwienie źródła zakażenia, przecięcie dróg szerzenia się zakażenia, a także uodpornienia populacji. Prowadzony jest nadzór epidemiologiczny nad chorymi na gruźlicę oraz podejmowane są szybkie działania celem objęcia nadzorem i badaniem osób ze styczności z chorym aby nie dopuścić do rozprzestrzeniania się tej choroby, w tym wielolekoopornej.

Nie odnotowano na terenie miasta zachorowań m.in. na: biegunkę, bakteryjne zakażenia jelitowe, salmonellozę, płonicę, dur brzuszny, błonicę, różyczkę, odrę, poliomyelitis, czerwonkę, wzv typu A, wzv typu B oraz C, tężec, botulizm, brucelozę, listeriozę, toksoplazmozę, AIDS, rzeżączkę, zapalenie mózgu, gruźlicę, inwazyjną chorobę meningokokową, pneumokokową i Haemophilus influenzae oraz bakteryjne i wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Nie zarejestrowano ognisk zatruc pokarmowych, nie zgłoszono również kontaktu ludzi ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę. Zarejestrowano mniej zachorowań na COVID-19. Zanotowano natomiast wzrost zachorowań na boreliozę i ospę wietrzną.

W roku sprawozdawczym na terenie miasta zarejestrowano 17 przypadków zachorowań wywołanych SARS-CoV-2, co stanowi 1,7% wszystkich zachorowań w powiecie. W 2023 r. zgłoszono 3 przypadki zakażeń wywołanych wirusem RSV.

Tabela 1. Zarejestrowane zachorowania na choroby zakaźne w 2023r.

Lp.	Jednostka chorobowa	Liczba przypadków		Zapadalność		Zap. na terenie miasta i powiatu chełmskiego 2023r.
		2023	2022r.	2023	2022r.	
1.	Bakteryjne zakażenia jelitowe	0	0	0	0	56,7
2.	Salmonellozy	0	0	0	0	16,6
3.	Biegunki	0	0	0	0	89,1

4.	Borelioza	3	1	210,0	70,0	122,4
5.	Ospa wietrzna	17	7	1190,0	490,0	22,7
6.	Płonica	0	0	0	0	2,1
7.	Różyczka	0	0	0	0	0
8.	Wzw typu B	0	0	0	0	1,6
9	Wzw typu C	0	0	0	0	6,0
9.	Kontakt ze zwierzętami podejrzany o wściekliznę	0	0	0	0	16,8
10.	Wirusowe zakażenia jelitowe	0	0	0	0	74,3
11.	COVID-19	17	127	1190,0	8890,0	753,6

Na terenie miasta zarejestrowano 4 przypadki zachorowań na boreliozę, w tym u 3 kobiet i 1 mężczyzny. Wszystkie zachorowania zaklasyfikowano jako potwierdzone (na podstawie objawów klinicznych oraz wysokiego poziomu przeciwciał w klasie IgG potwierdzonych testem WB lub rumienia wędrującego). Nie zarejestrowano przypadków kleszczowego zapalenia mózgu.

Prowadzony jest nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych oraz podejmowane są działania zmierzające do zwiększenia poziomu uodpornienia populacji, w tym propagowanie szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej metody zapobiegania chorobom zakaźnym. Opracowywana jest analiza stanu zaszczepienia populacji dzieci i młodzieży. Sprawowany jest również nadzór nad realizacją Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych oraz Programu Szczepień Ochronnych, procesem dystrybucji i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych. Uodpornienie dzieci i młodzieży zamieszkałej na terenie miasta Siedliszcze utrzymuje się na dobrym poziomie. Skutkuje to korzystną sytuacją epidemiologiczną między innymi: poliomyelitis, tężca, błonicy, krztuśca, odry, różyczki, nagminnego zapalenia przyusznicy, wzw typu B. Uodpornienie dzieci i młodzieży na terenie miasta Siedliszcze utrzymuje się na dobrym poziomie. Szczepienia realizowane są zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych w NZOZ „SALUS” i „UNI-MED.”.

Nie zarejestrowano zgłoszeń zachorowań na nagminne zapalenie przyusznicy. Szczepienia obowiązkowe przeciwko śwince są realizowane od 2003 r. natomiast od 2005 r.

obowiązuje dwukrotne szczepienie dzieci. Szczepieniami przeciwko śwince objęta jest cała populacja dzieci i młodzieży.

W 2023 r. ogółem zachorowało na ospę wietrzną 17 osób w wieku od roku do 10 lat zamieszkałych na terenie miasta Siedliszcz. Szczepienia ochronne przeciwko ospie wietrznej w ramach PSO realizowane są tylko dla dzieci szczególnie narażonych na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi, w tym u dzieci uczęszczającym do żłobków i klubów dziecięcych.

Tabela 2. Procent uodpornienia dzieci i młodzieży w Siedliszczu przeciwko chorobom zakaźnym.

Lp.	Uodpornienie przeciwko	2023r.	2022r.	2021r.	2020r.	m. Chełm i powiat chełmski 2023r.
1.	Krztuścowi	97,1	96,6	96,8	97,1	96,4
2.	Błonicy i tężcowi	97,9	97,1	97,2	97,5	97,0
3.	Poliomyelitis	95,5	94,0	94,1	94,8	93,3
4.	Odrze, śwince, różyczce	98,2	97,6	98,7	97,7	95,6
5.	Gruźlicy (szczep. now.)	99,1	98,2	97,9	100	97,3
6.	Wzw typu B	97,9	96,0	96,7	98,1	95,2
7.	Haemophilus inf.typ b	92,6	90,0	90,1	90,6	88,9

Na terenie Siedliszcz znajdują się następujące placówki służby zdrowia:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS”;
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej B.D.M. „UNI-MED”;
3. Centrum Rehabilitacji „MEDICA POLAND”;
4. Indywidualna Praktyka Stomatologiczna - 2 praktyki.

Placówki lecznictwa otwartego funkcjonujące na nadzorowanym terenie spełniały wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego

działalność leczniczą, posiadają wymagane pomieszczenia, których kształt i powierzchnia dostosowana jest do zainstalowanych i użytkowanych urządzeń, aparatury i sprzętu, stanowiących jego niezbędne funkcjonalne wyposażenie. Meble stanowiące wyposażenie tych pomieszczeń wykonane są z materiałów umożliwiających ich mycie i dezynfekcję. Gabinety lekarskie i zabiegowe wyposażone są w: umywalkę z wodą bieżącą ciepłą i zimną oraz baterię uruchamianą bez kontaktu z dłonią, dozownik z mydłem w płynie i środkiem dezynfekcyjnym, podajnik z ręcznikiem jednorazowym oraz kosz na zużyte ręczniki.

Podczas kontroli w placówkach lecznictwa otwartego zwracano uwagę na przestrzeganie procedur dezynfekcji, mycia i sterylizacji narzędzi oraz sprzętu medycznego, mycia i dezynfekcji rąk, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania po ekspozycji oraz z odpadami medycznymi i brudną bielizną. W placówkach sterylizacja odbywa się w autoklawach parowych znajdujących się w gabinetach zabiegowych lub punktach sterylizacyjnych. Stosowane są środki dezynfekcyjne o odpowiednim spektrum działania, przestrzegany jest czas dezynfekcji.

Zużyty sprzęt jednorazowego użytku tzw. "niebezpieczny" bezpośrednio po użyciu umieszczany jest w plastikowych pojemnikach jednorazowego użytku o utwardzonych ściankach. Pojemniki mają pokrywę jednorazowego użycia, zamykaną szczelnie uniemożliwiającą powtórne otwarcie. Napełniane są do 2/3 objętości. Pozostałe odpady medyczne gromadzone są w workach plastikowych czerwonych. Worki te po napełnieniu do 2/3 pojemności są zamykane i znakowane. Ww. odpady w temp. > niż 10°C przechowywane są max 72 godziny natomiast poniżej 10°C magazynowane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych do 30 dni, a następnie wywożone przez firmę „Utylimed” z Lublina.

Placówki posiadają opracowane procedury higienicznego sprzątania i dekontaminacji pomieszczeń, w których poszczególne pomieszczenia zakwalifikowano do odpowiednich stref czystości z podziałem na powierzchnie dotykowe i bezdotykowe. Zaopatrzenie w środki czystościowe oraz preparaty dezynfekcyjne jest wystarczające.

II. Higiena środowiska i obiektów użyteczności publicznej

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Wstęp

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2023 r. sprawowany był przez PPIS w Chełmie w oparciu o:

- ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 ze zm.),

- ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r., poz. 537 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Zaopatrzenie ludności w wodę.

Wody podziemne na terenie miasta Siedliszcze stanowią jedyne źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności miasta w wodę do spożycia jest wodociąg zbiorowego zaopatrzenia eksploatowany przez Urząd Miejski w Siedliszczu. Stan higieniczno-sanitarny ujęcia wody był dobry. Na podstawie prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chełmie monitoringu oraz kontroli wewnętrznej jakości wody dostarczanej przez Wodociąg Zbiorowego Zaopatrzenia w Siedliszczu, należy stwierdzić, że mieszkańcy Siedliszcza korzystali w 2023 r. z wody o dobrej jakości. Obiekt ten zaopatruje w wodę ok. 5250 mieszkańców przy produkcji ok. 700 m³/d. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 2 próbki wody z instalacji wodociągowej do badań laboratoryjnych, które nie były kwestionowane.

Laboratoria wykonujące badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonywały laboratorium PSSE w Chełmie oraz laboratorium zewnętrzne o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody, zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Zarządca ww. obiektu posiadał uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Chełmie harmonogram wewnętrznej kontroli jakości wody. Wyniki były na bieżąco przekazywane do wiadomości PPIS w Chełmie.

Substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia.

Wstępny monitoring substancji promieniotwórczych przeprowadzono w 2017 r., zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia ministra zdrowia z dnia 17 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294). Nie stwierdzono w nich przekroczeń stężenia trytu oraz izotopów promieniotwórczych radu Ra-226 i Ra-228 - pomiar ww. parametrów wykonuje się z częstotliwością co 5 lat. Zarządca wodociągu przeprowadził powtórne badania w 2022 r., wyniki badań nie budziły zastrzeżeń. Dodatkowo w roku 2017 wykonano badanie stężenia aktywności radonu – badania

nie wykazały żadnych przekroczeń, następne oznaczenie tego pierwiastka zgodnie z ww. rozporządzeniem planowane jest po 10 latach, tj. w roku 2027.

Kąpieliska.

Nadzór nad kąpieliskami sprawowany był przez PPIS w Chełmie w oparciu o:

- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. z 2019 r., poz. 255),
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli (Dz.U. z 2018 r., poz. 2476).

Na początku roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chełmie wpłynął do zaopiniowania projekt uchwały Rady Gminy Siedliszcze w sprawie wykazu kąpielisk w roku 2023 oraz określenia sezonu kąpielowego dla kąpieliska „Majdan Zahorodyński” wraz z dokumentacją. Po analizie całości złożonej dokumentacji Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chełmie zaopiniował pozytywnie przedłożony projekt uchwały. W porozumieniu z PPIS w Chełmie ustalono harmonogram pobierania próbek wody z kąpielisk w ilości oraz terminach zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach urzędowej kontroli prowadzonej przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej pobrano próbki wody z ww. kąpieliska, którego badania wykonał Oddział Laboratoryjny PSSE w Chełmie. Kolejne trzy badania w trakcie trwania sezonu kąpielowego w ramach kontroli wewnętrznej wykonane były na zlecenie organizatora również przez PSSE w Chełmie. Wszystkie próbki pobrane były zgodnie z ustalonymi terminami, a jakość wody spełniała wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255).

Badanie ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp.

W stosunku do Medica Poland Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o., ul. Szpitalna 43, 22-130 Siedliszcze prowadzono postępowanie administracyjne na złą jakość wody w instalacji wody ciepłej placówki z uwagi na przekroczenia bakterii Legionella sp. W ramach kontroli wewnętrznej zarządcy obiektu pobrano z instalacji ciepłej wody 4 próbki, w których stwierdzono ponadnormatywną zawartość bakterii Legionella sp. (w stopniu średnim: od ok. 260 jtk/100ml do 410 jtk/100ml – wartość dopuszczalna < 100 jtk/100ml). Wydano

decyzję na doprowadzenie wody w instalacji wody ciepłej obiektu do jakości odpowiadającej wymaganiom sanitarnym zawartym w załączniku nr 5 części A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) w punktach pobrania, gdzie odnotowano przekroczenia najwyższej dopuszczalnej wartości liczby bakterii Legionella sp. Po przeprowadzeniu działań naprawczych, wykonaniu kontrolnych badań jakości wody i uzyskaniu prawidłowych parametrów we wszystkich punktach pobrania wydano pozytywną ocenę.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Pod nadzorem sanitarnym na terenie miasta znajdowały się następujące grupy obiektów użyteczności publicznej:

Tabela 3.

Lp.	Nazwa grup obiektów	Ilość obiektów w grupie	Ilość przeprowadzonych kontroli w 2023 r.	Obiekty ze złym stanem sanitarnym na koniec 2023 r.
1.	Zakłady fryzjerskie i kosmetyczne	2	3	-
3.	Cmentarze	1	-	-
4.	Apteki i hurtownie farm.	2	-	-
5.	Inne	1	1	-
Razem:		6	4	-

Stan higieniczno-sanitarny obiektów użyteczności publicznej był dobry. Prowadzono postępowanie administracyjne w jednym z obiektów użyteczności publicznej (salon fryzjerski). Realizując zadania w zakresie higieny komunalnej w ramach nadzoru sanitarnego na terenie m. Siedliszcze przeprowadzono 4 kontrole sanitarne, wydano 1 decyzję w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w salonie fryzjerskim, 5 decyzji dot. ekshumacji oraz przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Mandatów karnych nie nakładano.

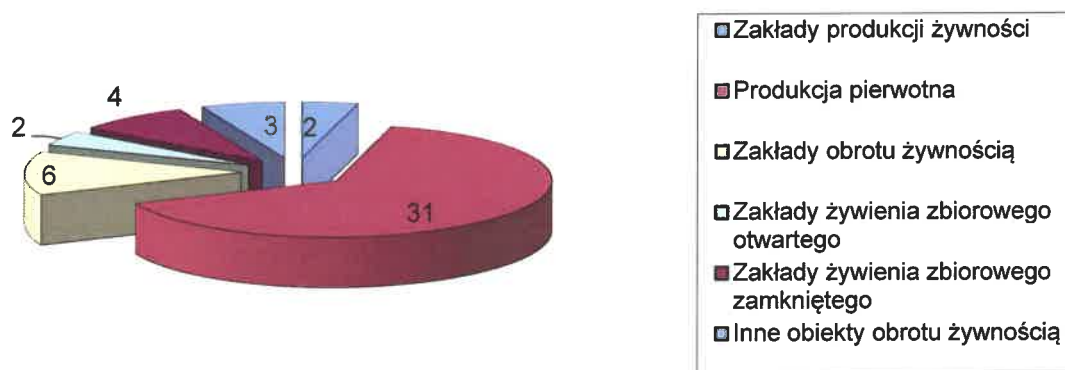
III. Higiena Żywnościowo i Żywienia

Głównym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz nad materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością jest sprawdzanie czy przedsiębiorcy sektora spożywczego

odpowiedzialni za bezpieczeństwo żywności spełniają wymagania obowiązujących przepisów, których celem jest ochrona i zapewnienie zdrowia i życia człowieka.

Stan sanitarny nadzorowanych zakładów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych.

Struktura grup obiektów w 2023r

Zakłady produkcji żywności

W tej grupie obiektów znajdował się Zakład Produkcji Lodów z Automatu oraz Zakład Produkcji Mączki z Gorczycy „MOSSO”. W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 obiekt - Zakład Produkcji Lodów z Automatu (1 kontrola kompleksowa, w wyniku której zakład oceniono jako zgodny z obowiązującymi wymaganiami). W ramach urzędowej kontroli żywności pobrano 5 próbek lodów z automatu w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, które zostały zakwestionowane ze względu na ponadnormatywne zanieczyszczenia bakteriami z rodziny Enterobacteriaceae. W związku z tym, że nie były to kryteria bezpieczeństwa żywności lecz higieny procesu do właściciela wystosowano pismo, w którym zobowiązano podmiot do podjęcia szczególnych środków higieny w celu zapewnienia zgodności z kryteriami mikrobiologicznymi produkowanych lodów oraz zweryfikowania procedur niezbędnych do osiągnięcia ww. celu. W skierowanym piśmie poinformowano, aby w weryfikacji uwzględnić znajomość zasad mycia i dezynfekcji urządzeń i sprzętu, pomieszczeń przez personel, rodzaju środków dezynfekcyjnych, ich stężenia, temperatury i czasu działania środków dezynfekcyjnych, ocenę skuteczności zabiegów mycia i dezynfekcji oraz ich częstotliwości, higienę i stan zdrowia personelu, jego kwalifikacje i szkolenie, zobowiązano właściciela zakładu do uzyskania prawidłowego wyniku badania lodów. W wyniku weryfikacji zakładowego systemu HACCP zwiększono częstotliwość wykonywania tych zabiegów,

zmieniono środek do dezynfekcji oraz wykonano kontrolne badania lodów w ramach kontroli wewnętrznej, które nie były kwestionowane.

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

Do tej grupy obiektów należały: stołówka Zespołu Szkół, Przedszkola, Domu Dziecka oraz Centrum Rehabilitacji MEDICA POLAND. Skontrolowano 3 obiekty przeprowadzając 4 kontrole, w tym 1 kontrolę tematyczną podczas akcji letniej. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Na terenie działalności znajdowały się 2 zakłady żywienia zbiorowego: Pizzeria i Bistro przy Stacji Paliw, w których przeprowadzono 3 kontrole, w tym 1 kontrolę sprawdzającą. Podczas kontroli kompleksowej stwierdzono nieprawidłowe postępowanie z odpadami poprodukcyjnymi. Właściciel zakładu telefonicznie zgłosił wyeliminowanie nieprawidłowości w ww. zakresie co potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca.

Zakłady obrotu żywnością

Na terenie miasta znajduje się 6 sklepów, z których skontrolowano 5, przeprowadzając w nich 7 kontroli, w tym 1 kontrolę sprawdzającą i 1 kontrolę interwencyjną, która dot. obecności szkodników zbożowo-mącznych. Interwencja nie potwierdziła się. W jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń zakładu, w związku z tym wydano 1 decyzję nakazową. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń wynikających z decyzji.

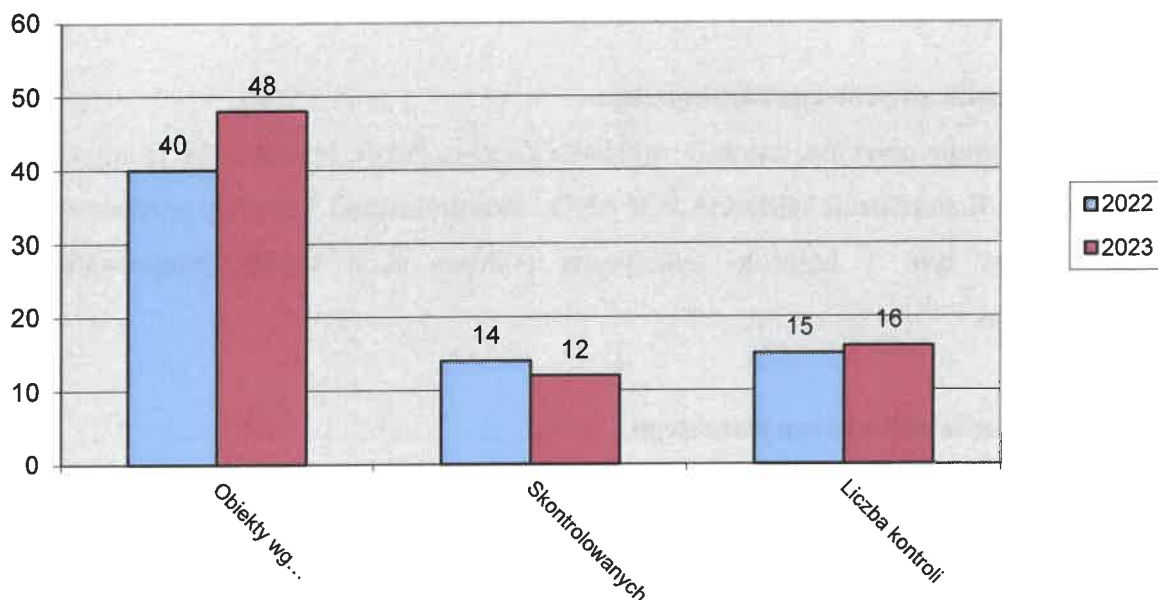
Inne obiekty obrotu środkami spożywczymi

Ponadto na danym terenie znajdują się dwie apteki i poczta, w której znajduje się punkt sprzedaży artykułów spożywczych trwałych mikrobiologicznie, które nie były kontrolowane.

Produkcja pierwotna

Na podległym terenie zarejestrowało się 31 producentów produkcji pierwotnej. W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 gospodarstwo przeprowadzając 1 kontrolę. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dane z kontroli w 2023r

IV. Higiena środowiska pracy

W 2023 roku na terenie miasta Siedliszcze w ramach nadzoru nad warunkami środowiska pracy i warunkami higieniczno-sanitarnymi skontrolowano 4 zakłady pracy, w których przeprowadzono 5 kontroli, w tym 2 kontrole w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, 1 kontrolę w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne. Przeprowadzone kontrole warunków pracy i higieniczno-sanitarnych wykazały uchybienia w 3 zakładach pracy, na które Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chełmie wydał 3 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Poprawę warunków pracy pracowników w zakładach pracy uzyskano poprzez zapewnienie oświetlenia na stanowiskach pracy zgodnego z wymaganiami Polskiej Normy oraz weryfikację i aktualizację zagrożeń wskazanych w ocenach ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy poprzez uwzględnienie występujących czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy, odpowiednie szacowanie występujących zagrożeń i zapewnienie pracownikom właściwych środków profilaktycznych.

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przez pracodawców ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzenia REACH, rozporządzenia CLP skontrolowano warunki przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin, oznakowanie opakowań stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin. Sprawdzone również, czy w zakładzie pracy znajdują się prawidłowo sporządzone karty charakterystyki stosowanych środków

chemicznych oraz czy pracownicy zostali zapoznani z ich treścią. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2023 r. nie stwierdzono uchybień w ww. zakresie.

W 2023 roku w ramach nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy poddano kontroli 1 zakładu pracy. W zakładzie tym narażonych było 11 osób na działanie szkodliwych czynników biologicznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Podczas prowadzonych kontroli bieżących informowano pracodawców o obowiązku ochrony zdrowia i życia pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki oraz profilaktycznej ochrony zdrowia niezbędnej z uwagi na warunki wykonywania pracy i czynniki występujące w środowisku pracy ze szczególnym zwróceniem uwagi na skuteczną ochronę pracowników przez zakażeniem szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Informowano również o regulacjach prawnych w sprawie szczepień pracowniczych.

W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru nad zakładami pracy informowano o polskiej edycji kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową”, koordynowanej przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, wskazywano dane, linki dotyczące możliwości uzyskania szczegółowych informacji nt. prowadzonych działań oraz dostępności materiałów promocyjnych.

Podczas bieżącej pracy udzielano wszelkich niezbędnych wyjaśnień pracodawcom, którzy zgłaszali zapytania dotyczące problemów interpretacyjnych przepisów prawnych. Wskazywano również materiały oraz strony internetowe dostarczające niezbędne informacje.

V. Placówki nauczania i wychowania.

W 2023 roku na terenie miasta Siedliszcze nadzorem sanitarnym objęto 3 placówki, tj. Zespół Szkół, w skład którego wchodzi Przedszkole Samorządowe i Szkoła Podstawowa, Zespół Szkół - Liceum Ogólnokształcące oraz Dom Dziecka. Kontroli sanitarnej w 2023 roku poddano wszystkie placówki.

Szkoła Podstawowa znajduje się w budynku murowanym, piętrowym. W dobudowanym w roku 2018 budynku parterowym, mieści się Przedszkole Samorządowe. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w sali gimnastycznej i na boisku.

Zespół Szkół – Szkoła Ponadpodstawowa, znajduje się w budynku murowanym, dwupiętrowym. Placówka posiada salę gimnastyczną (znajdującą się w odrębnym budynku), boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią oraz internat.

Dom Dziecka znajduje się w budynku murowanym, dwupiętrowym.

W ramach prowadzonego nadzoru na stwierdzone nieprawidłowości wydano 1 decyzję administracyjną (Zespół Szkół – Szkoła Ponadpodstawowa)

- brak dokumentów potwierdzających dostosowanie oświetlenia sztucznego w salach zajęć do wymagań określonych w Polskiej Normie.

W ramach wydanej decyzji administracyjnej nakazano przedstawić do wglądu dokumenty potwierdzające dostosowanie oświetlenia sztucznego w salach zajęć do wymagań określonych w Polskiej Normie z terminem realizacji do 31.08.2023 r. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne zostało zakończone.

W ramach kompetencji należy podjąć działania dotyczące:

- wyposażenia placówek w meble szkolne dostosowane do wymagań ergonomii zgodnymi z obowiązującą normą i we właściwym stanie technicznym,
- zapewnienia wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej we wszystkich pomieszczeniach,
- zapewnienia pomiarów natężenia i równomierności oświetlenia zgodnie z obowiązującą normą (od grudnia 2023 r. obowiązuje nowa norma PN-EN 12464-1 Światło i oświetlenie, oświetlenie miejsc pracy Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach),
- zapewnienia właściwej infrastruktury do funkcjonowania oddziałów przedszkolnych,
- zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, w szczególności należytego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń sanitarnych oraz jego wyposażenia.

VI. Działalność opiniodawcza i kontrolna w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Wykonywanie zadań w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizowane było poprzez kontrole przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w opiniowanej dokumentacji projektowej, lokalizacji inwestycji oraz uczestnictwo w odbiorach obiektów budowlanych. Wydano łącznie 2 opinie sanitarne, które dotyczyły 2 wniosków o konieczności wykonania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu. Ponadto uczestniczono w 1 kontroli obiektu.

VII. Zadania realizowane w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia

Działania w zakresie edukacji prozdrowotnej dzieci i młodzieży realizowane były w oparciu o edukacyjne programy koordynowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

1. Szkoła Podstawowa:

Edukację zdrowotną zrealizowano poprzez kontynuację:

- a) **Ogólnopolskiego programu „Trzymaj Formę”** - to inicjatywa propagująca zdrowy styl życia o unikalnym, dwukierunkowym podejściu: propagującym zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną.
  - program skierowany jest do uczniów klas V-VIII szkoły podstawowej;
  - edukacją objęto 200 uczniów z ze szkoły podstawowej.
- b) programy antytytoniowe:
  - **„Nie pal przy mnie proszę”** – program skierowany do uczniów klas I – III szkoły podstawowej, edukacją objęto 70 uczniów ze szkoły podstawowej;
  - **„Bieg po zdrowie”** – program skierowany do uczniów klasy IV szkoły podstawowej, edukacją objęto 21 uczniów.

2. Przedszkole:

Edukację zdrowotną zrealizowano poprzez kontynuację:

- a) programu edukacyjnego dotyczącego profilaktyki antytytoniowej pn. **„Czyste powietrze wokół nas”**. Program skierowany jest do dzieci 4 - 6 letnich. W programie uczestniczyło 99 dzieci z placówki przedszkolnej.
- b) **Projekt edukacyjny „Dzielne dzieciaki i ich sposoby na mikroby”** – celem projektu jest poznanie zasad ochrony swojego zdrowia przed mikroorganizmami poprzez wdrożenie zdrowego stylu życia i racjonalnych zachowań, podnoszenie świadomości na temat dbania o higienę osobistą.
  - projekt skierowany jest do dzieci przedszkolnych;
  - koordynatorowi przedszkolnemu przekazano główne założenia i cele projektu oraz materiały niezbędne do jego realizacji;
  - edukacją objęto 101 dzieci przedszkolnych.

3. Liceum Ogólnokształcące:

Edukację zdrowotną realizowano poprzez kontynuację:

- a) **„ARS, czyli jak dbać o miłość”** – program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych skierowany do uczniów szkoły ponadpodstawowej:
- przekazano koordynatorowi główne cele i założenia programu;
  - zorganizowano zajęcia edukacyjne, w ramach których odbyły się pogadanki z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej „Świadomy wybór czy presja”, instruktaż i ćwiczenia symulacyjne z wykorzystaniem alkogogli i narkogogli;
  - edukacją objęto 47 uczniów liceum.
- b) **„Wybierz Życie - Pierwszy Krok”** – program profilaktyczny skierowany do uczniów szkoły ponadpodstawowej dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy:
- edukacją objęto 49 uczniów z liceum.
- c) **„Znamię! Znam Je?”** – program edukacyjny opracowany przez Fundację Gwiazda Nadziei pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego, skierowany do uczniów szkoły ponadpodstawowej; celem programu jest budowanie świadomości wśród młodzieży na temat zagrożeń wynikających z zachorowalności na czerniaka, a także potrzeby profilaktyki i wczesnego wykrywania tego nowotworu.
- edukacją objęto 45 uczniów z liceum.

Placówki nauczania i wychowania otrzymały materiały informacyjno-edukacyjne do poszczególnych programów edukacyjnych oraz materiały dot. między innymi profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych (tytoń, „nowe narkotyki”), profilaktyki chorób zakaźnych, promocji szczepień, profilaktyki chorób nowotworowych, zatruc pokarmowych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Górnym
Elżbieta Kuryk